

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets Knijpsterweg 2, Zandeweer

projectnummer: P000886

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Knijpsterweg 2, Zandeweer

Datum: 30-01-2023

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is voornemens aan de Knijpsterweg 2 in Zandeweer de huidige schuur te slopen en hier een bedrijfswoning met bijbehorende schuren terug te bouwen. Om de uitvoerbaarheid van dit plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd.

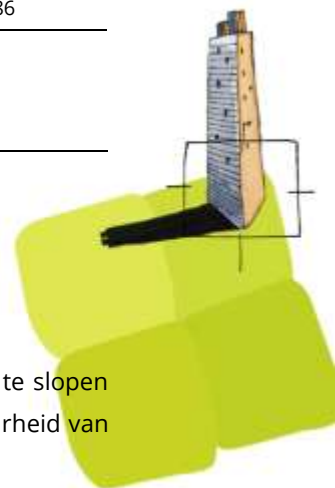
Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 15 maart 2022 bezocht door een ecoloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren half bewolkt, droog en het was circa 8 °C en windstil.

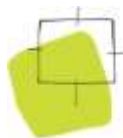
PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied ligt aan de Knijpsterweg in het buitengebied ten westen van Zandeweer (zie figuur 1). In het plangebied is een schuur, een jonge fruitboomgaard, grasland en een tuin met jonge bomen aanwezig. De schuur is opgetrokken uit een steensmuur en heeft een golfplaten dak. De schuur wordt gebruikt voor opslag van gereedschap en materialen. In het plangebied zijn twee sloten aanwezig.

De plannen bestaan uit de sloop van de huidige schuur en nieuwbouw van een bedrijfswoning met schuren. Hierbij wordt de sloot die van noord naar zuid loopt, doorgetrokken richting het noorden. Ook wordt naar alle waarschijnlijkheid een deel van de sloot die van west naar oost loopt, gedempt.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

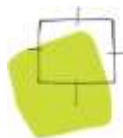

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rode stippellijn). De schuur is aangeduid met een rode pin.

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 15 maart 2022 met de noord- en westzijde van de schuur en het omliggende deel.

Foto's 3 en 4. Impressie van het plangebied op 15 maart 2022 met links de zuidzijde van de schuur en de sloot en rechts de oostzijde van de schuur met een deel van de jonge boomgaard en stapels brandhout.

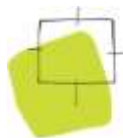

Foto's 5 en 6. Impressie van het plangebied op 15 maart 2022. Met het gazon en de tuin aan de westzijde van het plangebied.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wet natuurbescherming (Wnb) is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (artikel 3.1-3.4 Wnb);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (artikel 3.5-3.9 Wnb);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (artikel 3.10-3.11 Wnb).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (artikel 3.11 Wnb). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in artikel 3.10, eerste lid Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF, geraadpleegd op 5 april 2022) blijkt dat in de directe omgeving (0-1 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreffen vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en amfibieën.

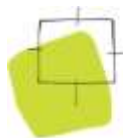
De vegetatie in het plangebied bestaat voornamelijk uit gemaaid grasland met algemene grassoorten, zoals Engels raaigras en gestreepte witbol met smalle weegbree en paardenbloem. Langs de sloot groeit meidoorn, riet en speenkruid. Opgaande beplanting bestaat uit abelen langs de weg, diverse jonge fruitbomen in de boomweide en diverse jonge bomen van allerlei soorten in de zuidwesthoek van het plangebied. De soorten duiden op matig voedselrijke tot voedselrijke omstandigheden.

In de omgeving zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen (NDFF). Het plangebied is gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom ook niet geschikt als groeiplaats voor beschermde plantensoorten.

Uit de omgeving van het plangebied is een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die in gebouwen kunnen broeden, bekend, zoals huismus en kerkuil (NDFF). Het gebouw heeft een golfplaten dak. In dit dak zijn geen geschikte ruimtes aanwezig om een nest te maken voor huismus en kerkuil. Er zijn ook geen sporen van nesten van huismus tussen balken of braakballen en poepsporen van kerkuil aan de binnenzijde van de schuur aangetroffen.

Het plangebied vormt, door de openheid en het ontbreken van dekking en voedselaanbod, maar marginaal geschikt foerageergebied voor een soort als huismus. Kerkuil en buizerd kunnen wel in en rondom het plangebied foerageren. In de opgaande beplanting kunnen algemene vogels, zoals houtduif en merel broeden. Nesten van deze algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

Doordat het dak van de schuur bestaat uit gladde, snel opwarmende en afkoelende golfplaten, geschikte wegkruipmogelijkheden ontbreken en de muren geen spouw hebben, is de schuur ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Het plangebied kan wel een klein onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten als ruige en gewone dwergvleermuis en laatvlieger. In het plangebied zijn geen doorgaande groenstructuren of bredere watergangen aanwezig die een functie als essentiële vliegroute voor vleermuizen kunnen hebben.

De vegetatie in het plangebied vormt geschikt leefgebied voor een klein aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals huisspitsmuis en veldmuis (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van een aantal niet-vrijgestelde zoogdieren bekend, namelijk haas, steenmarter en bunzing (NDFF). Het grasland binnen het plangebied is ongeschikt voor verblijfplaatsen van haas vanwege de verstoring die uitgaat van het bedrijf en de naastgelegen weg en de tuin. Incidenteel kunnen hazen wel in het plangebied foerageren.

De schuur heeft geen voor steenmarter geschikte besloten ruimtes om een nest te kunnen maken. Geschikte verblijfplaatsen voor bunzing, zoals oude konijnenholen, steenhopen of holle bomen zijn niet binnen het plangebied aanwezig. De stapels brandhout op het erf liggen hier niet lang genoeg om te dienen als verblijfplaats.

Voor andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren is in het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig en deze soorten zijn hier dus niet te verwachten.

De sloot met water die van noord naar zuid vanaf de schuur loopt, vormt geschikt biotoop voor enkele algemene amfibiesoorten, zoals gewone pad en bruine kikker (NDFF). In de andere sloot staat amper water en is daardoor minder geschikt. Het is niet uitgesloten dat het plangebied landbiotoop voor enkele exemplaren vormt. Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Niet-vrijgestelde amfibiesoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving (NDFF) niet in het plangebied te verwachten.

Overige beschermde soorten uit de soortengroepen vissen, reptielen en ongewervelden zijn in de directe omgeving niet bekend (NDFF) en geschikt biotoop ontbreekt in het plangebied. De aanwezigheid van beschermde vissen, reptielen en ongewervelden kan daardoor worden uitgesloten.

TOETSING

Als gevolg van de sloop van de schuur gaan geen vleermuisverblijfplaatsen of nesten van huismus verloren. Het plangebied zal naar verwachting door de bouw van een nieuwe bedrijfswoning met schuur niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die rondom bebouwing

foerageren. In de directe omgeving van het plangebied is in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied treden niet op.

Bij uitvoering van het plan verandert het plangebied van karakter voor huismus. Het plangebied zal door de bouw van de nieuwe bedrijfswoning met schuur niet geheel ongeschikt worden. Bovendien is in de rest van het plangebied en de nabije omgeving in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van huismus treden daardoor niet op.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen ook in gebruik zijnde nesten van algemene vogelsoorten worden verstoord. Dit is bij wet verboden. Verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan worden voorkomen door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibie- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de

vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

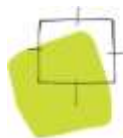
Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet natuurbescherming en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame

verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Groningen uitgewerkt in de provinciale verordening (geconsolideerd 2 maart 2021).

WEIDE-EN AKKERVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weide- en akkervogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een Natura 2000-gebied. In het noordwesten ligt, op circa 7,3 km afstand, het Natura 2000-gebied Waddenzee. Het Natura 2000-gebied Waddenzee is ook aangewezen als NNN-gebied. Circa 300 m ten noordoosten van het plangebied ligt een gebied dat is aangewezen als natuur buiten het NNN. De akkers op circa 3 km afstand ten noordwesten van het plangebied zijn aangewezen als akkervogelleefgebied.

TOETSING

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan beschermde Natura 2000-gebieden. Hierdoor zijn als gevolg van het plan alleen in potentie effecten mogelijk door externe werking.

Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied Waddenzee door bebouwing, wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot Natura 2000-gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid of optische verstoring worden uitgesloten.

De stikstofgevoelige habitats van de Waddenzee liggen op meer dan 7 km vanaf het plangebied. Door deze afstand en de beperkte plannen (sloop en nieuwbouw van een enkel gebouw) zal er naar verwachting geen toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden plaatsvinden tijdens de aanleg- en gebruiksfase.

Het NNN in Groningen kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten. Natuur buiten het NNN en akkervogelleefgebieden zullen eveneens geen aantasting of verstoring ondergaan gezien de grote afstand tot het plangebied.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom. Er zijn geen beschermde houtopstanden in het plangebied aanwezig.

Conclusie

Voor dit plan is op 15 maart 2022 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens is een voldoende beeld van op de natuurwaarden in het gebied verkregen om de toetsing aan de Wet natuurbescherming op te baseren. Uit deze toetsing komt naar voren dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten, mits bij de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels.

Dit betekent dat bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot half juli. Het is ook mogelijk voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring. Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig om het plangebied voorafgaand aan de start te (laten) inventariseren op broedgevallen. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedsbescherming van de Wet natuurbescherming of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig. Daarnaast is het plan niet in strijd met het provinciaal natuurbeleid van de provinciale Omgevingsverordening. Het plan leidt tot slot niet tot negatieve effecten op in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden.